

Hlava V. Trestní sankce obecná část

(změny §§ 36 -104 a související ustanovení ve znění zák. č. 306/2009 Sb.)

Struktura:

Díl 1 - Druhy trestních sankcí a obecné zásady pro jejich ukládání (§§ 36 – 38)

- **druhy trestních sankcí** – i nadále tresty a ochranná opatření (§ 36)
- **zásady při ukládání trestů**

- a) zákonnosti (*nulla poena sine lege* – § 37 odst. 1),
- b) humanismu (§ 37 odst. 2) a
- c) obligatorní subsidiarity pro pachatele citelnějších sankcí - přiměřenosti (§ 38 odst. 2)

- **hlediska při ukládání trestních sankcí**

- a) povaha a závažnost spáchaného trestného činu (§ 38 odst. 1),
- b) poměry pachatele (§ 38 odst. 1) a
- c) právem chráněné zájmy osob poškozených trestným činem (§ 38 odst. 3)

Díl 2 – Tresty (§§ 39 – 95)

Oddíl 1 – Obecné zásady pro ukládání trestů (§§ 39 – 45)

- **hlediska při stanovení druhu a výměry trestů**

- a) povaha a závažnost spáchaného trestného činu (určované zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem – § 39 odst. 2),
- b) osobní, rodinné, majetkové a jiné poměry pachatele, jeho dosavadní způsob života a možnosti jeho nápravy;
- c) chování pachatele po činu, zejména jeho snaha nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu,
- d) u označeného spolupracujícího obviněného též míra významu, kterým přispěl k objasnění zvláště závažného zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny nebo pomohl zabránit pokusu nebo dokonání takového trestného činu,
- e) účinky a důsledky, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele (§ 39 odst. 1),

- **přihlédne se**

- a) k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem (§§ 41 a 42),
- b) k době, která uplynula od spáchaní trestného činu,
- c) k případné změně situace a

d) k délce trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu (tj. s přihlédnutím ke složitosti věci, k postupu orgánů činných v trestním řízení, k významu trestního řízení pro pachatele a k jeho jednání, kterým přispěl k průtahům v trestním řízení - § 39 odst. 3),

- **Ukládání trestu pachateli se zmenšenou přičetností** (§ 40 namísto § 32)
- **odst. 1** beze změn
- **odst. 2** Má-li soud za to, že by vzhledem k zdravotnímu stavu pachatele uvedeného v odstavci 1 bylo možno za současného uložení ochranného léčení (§ 99) dosáhnout možnosti jeho nápravy i trestem kratšího trvání, sníží trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby, přičemž není vázán omezením uvedeným v § 58 odst. 3, a uloží zároveň ochranné léčení (nahrazeno: § 72, „účelu trestu“, § 40 odst. 3)
- **polehčující okolnosti** (§ 41 namísto § 33)

pachatel

- a)** spáchal trestný čin poprvé a pod vlivem okolností na něm nezávislých,
- b)** spáchal trestný čin v silném rozrušení, ze soucitu nebo z nedostatku životních zkušeností, (původně písm. a/),
- c)** spáchal trestný čin pod tlakem závislosti nebo podřízenosti (původně písm. c/),
- d)** spáchal trestný čin pod vlivem hrozby nebo nátlaku (původně písm. d/),
- e)** spáchal trestný čin pod vlivem tíživých osobních nebo rodinných poměrů, které si sám nezpůsobil (původně písm. e/),
- f)** spáchal trestný čin ve věku blízkém věku mladistvých, (původně písm. b/),
- g)** spáchal trestný čin odvraceje útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela splněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, anebo překročil meze přípustného rizika nebo meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost, (původně písm. f/),
- h)** spáchal trestný čin v právním omylu, kterého se bylo možno vyvarovat,
- i)** trestným činem způsobil nižší škodu nebo jiný menší škodlivý následek,
- j)** přičinil se o odstranění škodlivých následků trestného činu nebo dobrovolně nahradil způsobenou škodu, (původně písm. h/),
- k)** svůj trestný čin sám oznámil úřadům, (původně písm. i/),
- l)** napomáhal při objasňování své trestné činnosti nebo významně přispěl k objasnění trestného činu spáchaného jiným, (původně písm. j/ vypuštěno: „příslušným orgánům“),
- m)** přispěl zejména jako spolupracující obviněný k objasňování trestné činnosti spáchané členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny, (původně písm. k/ nahrazeno: „zločinného spolčení“),
- n)** trestného činu upřímně litoval (původně písm. ch/) nebo
- o)** vedl před spácháním trestného činu řádný život. (původně písm. g/)

- **přitěžující okolnosti** (§ 42 namísto § 34)

pachatel

- a)** spáchal trestný čin s rozmyslem nebo po předchozím uvážení,
- b)** spáchal trestný čin ze ziskuchtivosti, z pomsty, z národnostní, rasové, etnické, náboženské, třídní či jiné podobné nenávisti nebo z jiné zvláště zavrženíhodné pohnutky, (původně písm. a/),
- c)** spáchal trestný čin surovým nebo trýznivým způsobem, zákeřně, se zvláštní lstí nebo jiným obdobným způsobem (původně písm. b/),
- d)** spáchal trestný čin využívaje něčí nouze, tísně, bezbrannosti, závislosti nebo podřízenosti,

(původně písm. c/),

e) trestným činem porušil zvláštní povinnost (původně písm. g/),

f) ke spáchání trestného činu zneužil svého zaměstnání, postavení nebo funkce,

g) spáchal trestný čin vůči osobě podílející se na záchraně života a zdraví nebo na ochraně majetku, (původně písm. f/),

h) spáchal trestný čin ke škodě dítěte, osoby blízké, těhotné, nemocné, zdravotně postižené, vysokého věku nebo nemohoucí (původně písm. d/, nahrazeno: „osoby mladší 15 let“, u nemocné vypuštěno „vážně“),

i) svedl k činu jinak trestnému, provinění nebo trestnému činu jiného, zejména dítě mladší **patnácti** let, mladistvého nebo osobu ve věku blízkém věku mladistvých (původně písm. i/),

j) spáchal trestný čin za krizové situace, živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život, veřejný pořádek nebo majetek, anebo na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace (původně písm. e/),

k) trestným činem způsobil vyšší škodu nebo jiný větší škodlivý následek, (původně písm. h/),

l) trestným činem získal vyšší prospěch,

m) spáchal trestný čin ve větším rozsahu, na více věcech nebo více osobách, anebo trestný čin páchal nebo v něm pokračoval po delší dobu, (původně písm. j/),

n) spáchal více trestných činů (původně písm. k/),

o) spáchal trestný čin jako organizátor, jako člen organizované skupiny nebo člen spolčení (původně písm. ch/) nebo

p) byl již pro trestný čin odsouzen; soud je oprávněn podle povahy předchozího odsouzení nepokládat tuto okolnost za přitěžující, zejména s ohledem na význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsob provedení činu a jeho následky, okolnosti, za kterých byl čin spáchán, osobu pachatele, míru jeho zavinění, jeho pohnutku a dobu, která uplynula od posledního odsouzení, a jde-li o pachatele trestného činu, kteřý byl spáchán ve stavu vyvolaném duševní poruchou, anebo o pachatele, který se oddává zneužívání návykové látky a spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním, také tehdy, započal-li léčení nebo učinil jiná potřebná opatření k jeho zahájení (původně písm. l/, nahrazeno: „nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a odst. 1, také tím, že se tohoto činu znovu dopustil proto, že se oddává zneužívání omamných nebo psychotropních látek a jedů“).

Nově (§ 39 odst. 5)

- **K okolnosti přitěžující se přihlédne,**

a) jde-li o těžší následek, i tehdy, zavinil-li jej pachatel z nedbalosti, vyjímaje případy, kdy trestní zákon vyžaduje i zde zavinění úmyslné,

b) jde-li o jinou skutečnost, i tehdy, jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl, vyjímaje případy, kdy trestní zákon vyžaduje, aby o ní pachatel věděl.

- **Úhrnný a souhrnný trest** (§ 43 namísto § 35)

1) Odsuzuje-li soud pachatele za dva nebo více trestných činů, uloží mu úhrnný trest podle toho ustanovení, které se vztahuje na trestný čin z nich nejpřísněji trestný; jde-li o vícečinný souběh většího počtu trestných činů, může soud pachateli uložit trest odnětí svobody v rámci trestní sazby, jejíž horní hranice se zvyšuje o jednu třetinu; horní hranice trestní sazby odnětí svobody však nesmí ani po tomto zvýšení převyšovat dvacet let a při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nesmí převyšovat třicet let. Vedle trestu přípustného podle takového ustanovení lze v rámci úhrnného trestu uložit i jiný druh trestu, jestliže jeho uložení by bylo odůvodněno některým ze souzených trestných činů.

Jsou-li dolní hranice trestních sazeb odnětí svobody různé, je dolní hranicí úhrnného trestu nejvyšší z nich. Stanoví-li trestní zákon za některý z takových trestných činů pouze trest odnětí svobody, může být úhrnným trestem jen trest odnětí svobody jako trest samostatný (nahrazeno: „neumožňuje-li tento zákon“, „uložit jiný trest, než je trest odnětí svobody, nemůže být úhrnným trestem jiný z trestů uvedených v § 27 jako trest samostatný“).

2) Beze změn

3) Odsuzujícím rozsudkem podle odstavce 2 se rozumí i rozsudek, kterým bylo za podmíněk § 48 odst. 1 podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

4) Ustanovení o souhrnném trestu se neužije, jestliže dřívější odsouzení je takové povahy, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen (*dříve § 35 odst. 3*).

!!! Pozn. Vypuštěno ustanovení § 36 o dalším trestu

- **Upuštění od uložení souhrnného trestu** (*§ 44 namísto § 37*)

Soud upustí od uložení souhrnného trestu podle § 43 odst. 2, má-li za to, že trest uložený dřívějším rozsudkem je dostatečný (*vypuštěno: „nebo od uložení dalšího trestu podle § 36“, protože bylo vypuštěno celé ustanovení § 36 o dalším trestu*).

- **Ukládání společného trestu za pokračování v trestném činu** (*§ 45 namísto § 37a*)

1) Odsuzuje-li soud pachatele za dílčí útok u pokračování v trestném činu (§ 116), za jehož ostatní útoky byl odsouzen rozsudkem, který již nabyl právní moci, zruší v tomto dřívějším rozsudku výrok o vině o pokračujícím trestném činu a trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají v uvedeném výroku o vině svůj podklad, a znovu při vázanosti skutkovými zjištěními v zrušeném rozsudku rozhodne o vině pokračujícím trestným činem, včetně nového dílčího útoku, popřípadě trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, o společném trestu za pokračující trestný čin, který nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším, a případně i o navazujících výrocích, které mají ve výroku o vině svůj podklad. V rámci společného trestu za pokračování v trestném činu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů nebo vyznamenání, ztráty vojenské hodnosti, propadnutí majetku nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším.

2) Ustanovení § 43 a 44 se obdobně užití v případě, kdy je současně ukládán trest za více trestných činů.

3) Ustanovení o společném trestu za pokračování v trestném činu se užije i tehdy, je-li dřívější odsouzení takové povahy, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

Oddíl 2 – Upuštění od potrestání (*§§ 46 – 48*)

- **Obecné ustanovení** (§ 46 namísto § 24)

1) Od potrestání pachatele, který spáchal přechin¹, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě, lze upustit, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přechinu² a k dosavadnímu životu pachatele lze důvodně očekávat, že již pouhé projednání věci postačí k jeho nápravě i k ochraně společnosti (přechin³ nahrazuje „trestný čin menší nebezpečnosti pro společnost“).

2) Soud může upustit od potrestání také tehdy, jestliže pachatel přípravy nebo pokusu trestného činu nerozpoznal, že příprava nebo pokus vzhledem k povaze nebo druhu předmětu útoku, na němž měl být čin spáchán, anebo vzhledem k povaze nebo druhu prostředku, jímž měl být čin spáchán, nemohl vést k dokonání.

3) Upustil-li soud od potrestání, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen (*shodně jako § 24 odst. 2*).

- **Upuštění od potrestání za současného uložení ochranného léčení nebo zabezpečovací detence** (§ 47 namísto § 25)

1) Soud může upustit od potrestání i tehdy, jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti nebo ve stavu vyvolaném duševní poruchou, a soud má za to, že ochranné léčení (§ 99), které zároveň ukládá, zajistí nápravu pachatele a ochranu společnosti lépe než trest. Tohoto ustanovení se nepoužije, jestliže si pachatel stav zmenšené přičetnosti nebo duševní poruchu přivodil, byť i z nedbalosti, vlivem návykové látky (*nahrazeno: § 72, „působení na pachatele, aby vedl řádný život“*).

2) Soud může upustit od potrestání i tehdy, jestliže pachatel spáchal zločin ve stavu zmenšené přičetnosti nebo ve stavu vyvolaném duševní poruchou, a nelze přitom očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti, a soud má za to, že zabezpečovací detence (§ 100), kterou pachateli zároveň ukládá, zajistí ochranu společnosti lépe než trest (*nahrazeno: „úmyslný trestný čin“, § 72a*).

- **Podmíněné upuštění od potrestání s dohledem** (§ 48 namísto § 26)

1) Za podmínek uvedených v § 46 odst. 1 nebo 2 může soud podmíněně upustit od potrestání a stanovit dohled nad pachatelem, považuje-li za potřebné po stanovenou dobu sledovat chování pachatele (*nahrazeno: § 24 odst. 1*).

2) Při podmíněném upuštění od potrestání stanoví soud zkušební dobu až na jeden rok a zároveň uloží pachateli dohled (§ 49 až 51).

3) Pachateli, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil (*beze změn*).

¹ Viz § 14 odst. 1, 2

² Viz § 14 odst. 1, 2

³ Viz § 14 odst. 1, 2

4) Soud může jako přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uložit zejména

- a) podrobit se výcviku pro získání vhodné pracovní kvalifikace,
- b) podrobit se vhodnému programu sociálního výcviku a převýchovy,
- c) podrobit se léčení závislosti na návykových látkách, které není ochranným léčením podle tohoto zákona,
- d) podrobit se vhodným programům psychologického poradenství,
- e) zdržet se návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami,
- f) zdržet se neoprávněných zásahů do práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob,
- g) zdržet se hazardních her, hraní na hracích přístrojích a sázek (*původně písm. f/*),
- h) zdržet se požívání alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek,
- i) uhradit dlužné výživné nebo jinou dlužnou částku,
- j) veřejně se osobně omluvit poškozenému, nebo
- k) poskytnout poškozenému přiměřené zadostiučinění.

5) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v odstavci 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

6) Jestliže pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne o uložení trestu, a to popřípadě již během zkušební doby (*beze změn*).

7) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 6, aniž na tom měl pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, vinu, má se za to, že se osvědčil (*beze změn*).

8) Bylo-li vysloveno, že se pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na něj, jako by nebyl odsouzen (*beze změn*).

Oddíl 3 – Dohled (§§ 49 – 51)

- **Pojem a účel dohledu** (§ 49 namísto § 26a)

1) Dohledem se rozumí pravidelný osobní kontakt pachatele s úředníkem Probační a mediační služby (*dále jen „probační úředník“*), spolupráce při vytváření a realizaci probačního plánu dohledu ve zkušební době a kontrola dodržování podmínek uložených pachateli soudem nebo vyplývajících ze zákona (*vypuštěno: „dohled nad pachatelem provádí probační úředník“*).

2) Účelem dohledu je

- a) sledování a kontrola chování pachatele, čímž je zajišťována ochrana společnosti a snížení možnosti opakování trestné činnosti,
- b) odborné vedení a pomoc pachateli s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život.

3) Dohled nad pachatelem provádí probační úředník.

- **Povinnosti pachatele** (§ 50 namísto § 26b odst. 1)

Pachatel, kterému byl uložen dohled, je povinen

- a)** spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu probační úředník stanoví, a plnit probační plán dohledu (*vypuštěno: „na základě probačního programu“*),
- b)** dostavovat se k probačnímu úředníkovi ve lhůtách, které mu probační úředník stanoví,
- c)** informovat probačního úředníka o svém pobytu, zaměstnání a zdrojích obživy, dodržování soudem uložených přiměřených omezení a přiměřených povinností a jiných důležitých okolnostech pro výkon dohledu určených probačním úředníkem,
- d)** umožnit probačnímu úředníkovi vstup do obydlí, ve kterém se zdržuje (*písm. b – d) beze změn*).

- **Povinnosti a oprávnění probačního úředníka** (§ 51 namísto § 26b odst. 2, 3)

1) *Probační úředník je povinen vykonávat dohled nad pachatelem v souladu s vytvořeným probačním plánem, být mu nápomocen v jeho záležitostech a plnit pokyny předsedy senátu směřující k výkonu dohledu a k tomu, aby pachatel vedl řádný život. **Probační úředník je povinen probační plán pravidelně aktualizovat s přihlédnutím k výsledkům dohledu a k osobním, rodinným a jiným poměrům pachatele.***

2) *Poruší-li pachatel, kterému byl uložen dohled, závažným způsobem nebo opakovaně podmínky dohledu, probační plán nebo přiměřená omezení a přiměřené povinnosti, informuje o tom probační úředník bez zbytečného odkladu předsedu senátu soudu, který dohled uložil. Při méně závažném porušení stanovených podmínek, probačního plánu nebo přiměřených omezení a přiměřených povinností probační úředník upozorní pachatele na zjištěné nedostatky a dá mu poučení, že v případě opakování nebo závažnějšího porušení stanovených podmínek, probačního plánu nebo přiměřených omezení a přiměřených povinností bude o tom informovat předsedu senátu.*

3) *Nestanoví-li předseda senátu jinak, zpracuje probační úředník nejméně jednou za šest měsíců zprávu, ve které informuje předsedu senátu soudu, který dohled uložil, o průběhu výkonu dohledu nad pachatelem, o dodržování stanovených podmínek, probačního plánu a přiměřených omezení a přiměřených povinností pachatelem a o jeho poměrech (*beze změn*).*

Oddíl 4 – Druhy trestů a výjimečný trest (§§ 52 – 54)

- **Druhy trestů** (§ 52 namísto § 27)

1) *Za spáchané trestné činy může soud uložit tresty (*vypuštěno „pouze tyto“*)*

- a)** odnětí svobody,
- b)** *domácí vězení,*
- c)** obecně prospěšné práce,
- d)** propadnutí majetku,
- e)** peněžitý trest,
- f)** propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,

- g)** zákaz činnosti,
- h)** zákaz pobytu,
- i)** *zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce,*
- j)** ztrátu čestných titulů *nebo* vyznamenání,
- k)** ztrátu vojenské hodnosti,
- l)** vyhoštění.

2) *Trestem odnětí svobody se rozumí, nestanoví-li trestní zákon jinak,*

- a)** *nepodmíněný trest odnětí svobody,*
- b)** *podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody,*
- c)** *podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem.*

3) *Zvláštním typem trestu odnětí svobody je výjimečný trest (§ 54).*

- **Ukládání více trestů samostatně a vedle sebe** (§ 53 namísto § 28)

1) Stanoví-li trestní zákon za některý trestný čin několik trestů, lze uložit každý tento trest samostatně nebo i více těchto trestů vedle sebe. Vedle trestu, který stanoví trestní zákon za některý trestný čin, lze uložit i jiné tresty uvedené v *§ 52. Nelze však uložit domácí vězení vedle odnětí svobody a obecně prospěšných prací, obecně prospěšné práce vedle odnětí svobody, peněžitý trest vedle propadnutí majetku a zákaz pobytu vedle vyhoštění* (Vypuštěno „vyhoštění a zákaz pobytu lze uložit samostatně, i když tento zákonem ve zvláštní části takový trest nestanoví“).

2) *Domácí vězení, obecně prospěšné práce, peněžitý trest, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, vyhoštění a zákaz pobytu lze uložit samostatně, i když trestní zákon na některý trestný čin takový trest nestanoví.*

- **Výjimečný trest** (§ 54 namísto § 29)

1) Výjimečným trestem se rozumí jednak trest odnětí svobody *nad dvacet až do třiceti let,* jednak trest odnětí svobody na doživotí. *Výjimečný trest může být uložen jen za zvlášť závažný zločin, u něhož to trestní zákon dovoluje.* (nahrazeno: 15, 25, „trestný čin“, vypuštěno „Uloží-li soud takový trest, může zároveň rozhodnout, že doba strávená ve výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou se pro účely podmíněného propuštění do doby výkonu trestu nezapočítává.“)

2) *Trest odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let může soud uložit pouze tehdy, jestliže závažnost zvlášť závažného zločinu je velmi vysoká* nebo možnost nápravy pachatele je obzvláště ztížena (nahrazeno: 15, 25 „stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost“).

3) Trest odnětí svobody na doživotí může soud uložit pouze pachateli, *který spáchal zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 3, nebo který při spáchání zvlášť závažného zločinu obecného ohrožení podle § 272 odst. 3, vlastizrady (§ 309), teroristického útoku podle § 311 odst. 3, teroru (§ 312), genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje podle § 411 odst. 3, válečné krutosti podle § 412 odst. 3, perzekuce obyvatelstva podle § 413 odst. 3 nebo zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků podle § 415 odst. 3 zavinil úmyslně smrt jiného člověka,* a to za podmínky, že (nahrazeno: „trestný čin“)

a) takový zvlášť závažný zločin je mimořádně závažný vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku a (nahrazeno: „stupeň nebezpečnosti takového trestného činu pro společnost“, „ vysoký“)

b) uložení takového trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti nebo není naděje, že by pachatele bylo možno napravit trestem odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let (nahrazeno: 15, 25).

4) Uloží-li soud trest odnětí svobody na doživotí, může zároveň rozhodnout, že doba výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou se pro účely podmíněného propuštění do doby výkonu trestu nezapočítává (vypuštěn obsah původního odst. 4).

Oddíl 5 – Ukládání a výkon jednotlivých trestů (§§ 55 – 80)

Odnětí svobody (§ 55 namísto § 39)

1) Nepodmíněný trest odnětí svobody se ukládá nejvýše na dvacet let, jestliže nejde o mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody (§ 59), ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny (§ 108) nebo o výjimečný trest (§ 54). (nahrazeno: 15)

2) Za trestné činy, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje tři léta, lze uložit nepodmíněný trest odnětí svobody jen za podmínky, že by vzhledem k osobě pachatele uložení jiného trestu zjevně nevedlo k tomu, aby pachatel vedl řádný život. (nahrazeno: „k dosažení účelu trestu“)

3) Nepodmíněný trest odnětí svobody se vykonává podle jiného právního předpisu ve věznicích. (nahrazeno: „zvláštního zákona“)

• Výkon trestu odnětí svobody (§ 56 namísto § 39a)

1) Nepodmíněný trest odnětí svobody se vykonává diferencovaně ve věznici (vypuštěno: „ve čtyřech základních typech věznic“)

a) s dohledem,

b) s dozorem,

c) s ostrahou, nebo

d) se zvýšenou ostrahou.

(vypuštěno: „Způsob výkonu trestu v jednotlivých typech věznic upravuje zvláštní zákon“)

2) Soud zpravidla zařadí do věznice

a) s dohledem pachatele, kterému byl uložen trest za přechín⁴ spáchaný z nedbalosti a který dosud nebyl ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin,

b) s dozorem pachatele, kterému byl uložen trest za přechín⁵ spáchaný z nedbalosti a který již byl ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin, nebo pachatele, kterému byl uložen trest za úmyslný trestný čin ve výměře nepřevyšující tři léta a který dosud nebyl ve výkonu trestu

⁴ Viz § 14 odst. 1, 2

⁵ Viz § 14 odst. 1, 2

pro úmyslný trestný čin,

c) s ostrahou pachatele, kterému byl trest uložen za úmyslný trestný čin a nejsou zároveň splněny podmínky pro umístění do věznice s dozorem nebo se zvýšenou ostrahou, a pachatele, který byl odsouzen pro přečin⁶ spáchaný z nedbalosti a nebyl zařazen do výkonu trestu odnětí svobody do věznice s dohledem nebo s dozorem,

d) se zvýšenou ostrahou pachatele, kterému byl uložen výjimečný trest (§ 54), kterému byl uložen trest odnětí svobody za trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny (§ 108), kterému byl za zvlášť závažný zločin (§ 14 odst. 3) uložen trest odnětí svobody ve výměře nejméně osmi let, nebo který byl odsouzen za úmyslný trestný čin a v posledních pěti letech uprchl z vazby nebo z výkonu trestu.

(nahrazeno: „trestný čin“, trest odnětí svobody na doživotí“, „kterému byl uložen trest odnětí svobody jako zvlášť nebezpečnému recidivistovi podle § 41 odst. 1)

3) Soud může zařadit pachatele do věznice jiného typu, než do které má být podle odstavce 2 zařazen, má-li se zřetelem na závažnost trestného činu a na stupeň a povahu narušení pachatele za to, že bude působení na něj, aby vedl řádný život, v jiném typu věznice lépe zaručeno; do věznice se zvýšenou ostrahou zařadí však vždy pachatele, jemuž byl uložen trest odnětí svobody na doživotí. (nahrazeno: „jeho nápravu“, „výjimečný trest“, vypuštěno „Do věznice s dohledem a věznice s dozorem zpravidla nezařadí pachatele, kterému byl vedle trestu odnětí svobody uložen trest vyhoštění, a pachatele, který se má na základě rozhodnutí soudu podrobit ochrannému léčení v ústavní formě“)

4) Způsob výkonu trestu v jednotlivých typech věznic upravuje jiný právní předpis.

- **Přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu** (§ 57 namísto § 39b)

1) Během výkonu trestu odnětí svobody může soud rozhodnout o přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu, který se od věznice, v níž dosud odsouzený trest vykonává, může lišit o jeden stupeň (beze změn).

2) O přeřazení odsouzeného do věznice s mírnějším režimem rozhodne soud tehdy, jestliže chování odsouzeného a způsob, jakým plní své povinnosti, odůvodňují závěr, že přeřazení přispěje k jeho nápravě. (nahrazeno: „dosažení účelu výkonu trestu“)

3) O přeřazení odsouzeného do věznice s přísnějším režimem může soud rozhodnout, jestliže

a) odsouzený závažným způsobem nebo opakovaně porušil stanovený pořádek nebo kázeň, nebo

b) odsouzený byl pravomocně uznán vinným trestným činem, který spáchal během výkonu trestu (beze změn).

4) Z věznice se zvýšenou ostrahou nelze přeřadit

a) odsouzeného, kterému byl uložen trest odnětí svobody na doživotí a který dosud nevykonal alespoň deset let tohoto trestu, (nahrazeno: výjimečný trest“)

b) jiného odsouzeného, který trest vykonává ve věznici se zvýšenou ostrahou, před výkonem alespoň jedné čtvrtiny uloženého trestu. (nahrazeno: „třetiny“)

---

⁶ Viz § 14 odst. 1, 2

5) Do věznice s dozorem a věznice s dohledem nelze přeradit odsouzeného, který se má na základě rozhodnutí soudu podrobit ochrannému léčení v ústavní formě, nebo odsouzeného, kterému byl uložen trest vyhoštění (*vypuštěno „vedle trestu odnětí svobody*).

6) Na návrh odsouzeného, který ve věznici určitého typu vykonal nepřetržitě alespoň jednu čtvrtinu uloženého trestu, nejméně však šest měsíců, může soud rozhodnout o jeho přerazení do věznice s mírnějším režimem; to neplatí pro odsouzeného, kterému byl uložen trest odnětí svobody na doživotí a vykonává jej ve věznici se zvýšenou ostrahou. (*nahrazeno: „třetinu*")

7) Není-li návrhu podle odstavce 6 vyhověno, může jej odsouzený opakovat až po uplynutí šesti měsíců od skončení řízení o jeho předchozím návrhu (*beze změn*).

• **Mimořádné snížení trestu odnětí svobody** (§ 58 namísto § 40)

1) Má-li soud vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody trestním zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby tímto zákonem stanovené. (*nahrazeno: účelu trestu*")

2) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, jestliže odsuzuje pachatele, který napomohl zabránit trestnému činu, jenž jiný připravoval nebo se o něj pokusil, jestliže vzhledem k poměrům pachatele a povaze jím spáchané trestné činnosti má za to, že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání. (*vypuštěna část, „odsuzuje pachatele za přípravu k trestnému činu nebo za pokus trestného činu nebo a má vzhledem k povaze a závažnosti přípravy nebo pokusu za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání.- přesunuta do odst. 5*)

3) Při snížení trestu odnětí svobody podle odstavců 1 a 2 nelze uložit trest (*nahrazeno: 3*)

a) pod pět let, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň dvanáct let,
b) pod tři léta, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň osm let,
c) pod jeden rok, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň pět let. (*původně obsah odst. 4*)

4) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby také pachateli označenému jako spolupracující obviněný, který splnil stanovené podmínky podle jiného právního předpisu; přitom vezme v úvahu povahu trestného činu uvedeného v jeho doznání v porovnání se zvláště závažným zločinem spáchaným členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny, jehož dokonání pomohl zabránit anebo k jehož objasnění přispěl, dále význam takového jeho jednání, osobu pachatele a okolnosti případu, zejména zda a jakým způsobem se podílel na takovém zvláště závažném zločinu, jehož dokonání pomohl zabránit anebo k jehož objasnění se zavázal, a jaké následky svým jednáním případně způsobil. Omezením stanoveným v odstavci 3 přitom není vázán. (*modifikovaný text původního odst. 3*)

5) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, jestliže odsuzuje pachatele za přípravu k trestnému činu nebo za pokus trestného činu nebo za pomoc k trestnému činu a má vzhledem k povaze a závažnosti přípravy nebo pokusu

nebo pomoci za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání. Omezením stanoveným v odstavci 3 přitom není vázán. (převážně původně text odst. 2, vypuštěn obsah původního odst. 5)

6) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby také tehdy, jestliže pachatel jednal v právním omylu, ale mohl se tohoto omylu vyvarovat (§ 19 odst. 2), spáchal trestný čin odvraceje útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela splněny podmínky krajní nouze (§ 28) nebo nutné obrany (§ 29), anebo překročil meze přípustného rizika (§ 31) nebo meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost. Omezením stanoveným v odstavci 3 přitom není vázán.

• **Mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody** (§ 59 namísto § 41, § 42)
(není již obsažen pojem „zvlášť nebezpečný recidivista“)

1) Pachateli, který znovu spáchal zvlášť závažný zločin⁷, ač již byl pro takový nebo jiný zvlášť závažný zločin potrestán, může soud uložit trest v horní polovině trestní sazby odnětí svobody stanovené v trestním zákoně, jejíž horní hranice se zvyšuje o jednu třetinu, jestliže závažnost zvlášť závažného zločinu je vzhledem k takové recidivě a ostatním okolnostem případu vysoká nebo možnost nápravy pachatele je ztížena. (nahrazeno: „úmyslný trestný čin“, vypuštěna část týkající zvlášť nebezpečného recidivisty)

2) Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody může po zvýšení podle odstavce 1 převyšovat dvacet let. Při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad dvacet let až do třiceti let nesmí horní hranice převyšovat třicet.

!!! Poznámka původní § 43 a § 44 „Ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch zločinného spolčení“ přesunuty do nových ustanovení §§ 107 a 108 – **organizovaná zločinecká skupina** **stojí mimo V. Hlavu TrZ**

Pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny

(§ 107 namísto § 43)

(nahrazuje „zločinné spolčení“)

1) Pachatelem trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny (§ 129) je ten, kdo spáchal úmyslný trestný čin jako člen organizované zločinecké skupiny, nebo ten, kdo takový čin spáchal vědomě se členem organizované zločinecké skupiny anebo v úmyslu organizované zločinecké skupině napomáhat. (vypuštěno: „jestliže okolnosti činu nebo osoba pachatele podstatně zvyšují stupeň jeho nebezpečnosti pro společnost“)

2) Skutečnost, že pachatel se trestného činu dopustil jako člen organizované skupiny nebo ve spojení s organizovanou skupinou, nebrání tomu, aby za splnění podmínek stanovených tímto zákonem byl současně postižen jako pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny.

Ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu

⁷ Viz § 14 odst. 1, t 3

spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny

(§ 108 namísto § 44)

1) Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody stanovené v trestním zákoně se u pachatele trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny zvyšuje o jednu třetinu. Takovému pachateli soud uloží trest odnětí svobody v horní polovině takto stanovené trestní sazby odnětí svobody, nejsou-li zároveň splněny podmínky pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58. (nahrazeno: „zločinného spolčení“)

2) Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody může po zvýšení podle odstavce 1 převyšovat dvacet let. Při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nesmí horní hranice převyšovat třicet let. (nahrazeno: „15“, „15 až 25“, „25“)

Domácí vězení (§ 60)

1) Soud může uložit trest domácího vězení až na dvě léta, odsuzuje-li pachatele přčinu⁸, jestliže

a) vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přčinu⁹ a osobě a poměrům pachatele, lze mít důvodně za to, že postačí uložení tohoto trestu, a to popřípadě i vedle jiného trestu a

b) pachatel dá písemný slib, že se ve stanovené době bude zdržovat v obydlí na určené adrese a při výkonu kontroly poskytne veškerou potřebnou součinnost.

2) Jako samostatný trest může být trest domácího vězení uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přčinu¹⁰ a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

3) Nestanoví-li soud v rozsudku jinak, trest domácího vězení spočívá v povinnosti odsouzeného zdržovat se v určeném obydlí ve dnech pracovního klidu a pracovního volna po celý den a v ostatních dnech v době od 20.00 hodin do 05.00 hodin, nebrání-li mu v tom důležité důvody, zejména výkon zaměstnání nebo povolání nebo poskytnutí zdravotní péče ve zdravotnickém zařízení v důsledku jeho onemocnění; zdravotnické zařízení je povinno na vyžádání orgánu činného v trestním řízení mu tuto skutečnost sdělit. Soud může odsouzenému povolit navštěvování pravidelných bohoslužeb nebo náboženských shromáždění i ve dnech pracovního klidu a pracovního volna.

4) Soud může uložit pachateli na dobu výkonu tohoto trestu přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

5) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

⁸ Viz § 14 odst. 1, 2

⁹ Viz § 14 odst. 1, 2

¹⁰ Viz § 14 odst. 1, 2

- **Náhradní trest odnětí svobody** (§ 61)

1) Ukládá-li soud trest domácího vězení, stanoví pro případ, že by výkon tohoto trestu byl zmařen, náhradní trest odnětí svobody až na jeden rok.

2) Zmařením trestu domácího vězení se rozumí nedodržení jeho podmínek stanovených v § 60 odst. 3 až 5; v takovém případě soud rozhodne o výkonu celého náhradního trestu odnětí svobody a zároveň stanoví i způsob jeho výkonu.

Obecně prospěšné práce (§ 62 namísto § 45)

1) Soud může uložit trest obecně prospěšných prací, odsuzuje-li pachatele za *přechin*¹¹; jako *samostatný trest může být trest obecně prospěšných prací uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přechinu*¹² a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

2) Soud trest obecně prospěšných prací zpravidla neuloží, jde-li o pachatele, kterému byl trest obecně prospěšných prací v době tří let předcházejících uložení tohoto druhu trestu přeměněn na trest odnětí svobody podle § 65 odst. 2. (vypuštěn původní obsah odst. 2/)

3) Trest obecně prospěšných prací spočívá v povinnosti odsouzeného provést ve stanoveném rozsahu práce k obecně prospěšným účelům spočívající v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných činnostech ve prospěch obcí, nebo ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, které se zabývají vzděláním a vědou, kulturou, školstvím, ochranou zdraví, požární ochranou, ochranou životního prostředí, podporou a ochranou mládeže, ochranou zvířat, humanitární, sociální, charitativní, náboženskou, tělovýchovnou a sportovní činností. Práce nesmí sloužit výdělečným účelům odsouzeného (*beze změn*).

- **Výměra trestu obecně prospěšných prací** (§ 63 namísto § 45a odst. 1)

1) Trest obecně prospěšných prací může soud uložit ve výměře od 50 do 300 hodin. (nahrazeno: „400“)

2) Soud může uložit pachateli na dobu trestu i přiměřená omezení a přiměřené povinnosti, uvedené v § 48 odst. 4, směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou *přechinem*¹³ způsobil. (nahrazeno: § 26 odst. 4, „trestným činem“)

3) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

¹¹ Viz § 14 odst. 1, 2

¹² Viz § 14 odst. 1, 2

¹³ Viz § 14 odst. 1, 2

- **Stanovisko pachatele a jeho zdravotní způsobilost**
(§ 64 namísto § 45a odst. 2)

Při ukládání trestu obecně prospěšných prací přihlédne soud ke stanovisku pachatele, k jeho zdravotnímu stavu a k možnosti uložení tohoto trestu. Trest obecně prospěšných prací neuloží, je-li pachatel zdravotně nezpůsobilý k soustavnému výkonu práce. (nahrazuje se „zdravotní způsobilost“)

- **Výkon trestu obecně prospěšných prací** (§ 65 namísto § 45a odst. 3, 4, 5)

1) Obecně prospěšné práce je odsouzený povinen vykonat osobně a bezplatně ve svém volném čase nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy soud nařídil výkon tohoto trestu. Do této doby se nezapočítává doba, po kterou odsouzený

a) nemohl obecně prospěšné práce vykonávat pro zdravotní nebo zákonné překážky, nebo
b) byl ve vazbě nebo vykonával trest odnětí svobody. (vypuštěno původní písm. b), že „se zdržoval v cizině“)

2) Jestliže pachatel v době od odsouzení do skončení výkonu trestu obecně prospěšných prací nevede řádný život, vyhýbá se nástupu výkonu trestu, bez závažného důvodu poruší sjednané podmínky výkonu trestu obecně prospěšných prací, jinak maří výkon tohoto trestu nebo zaviněně nevykonává ve stanovené době uložený trest, může soud přeměnit, a to i během doby stanovené pro jeho výkon, trest obecně prospěšných prací nebo jeho zbytek v trest odnětí svobody a rozhodnout zároveň o způsobu jeho výkonu; přitom každá i jen započatá jedna hodina nevykonaného trestu obecně prospěšných prací se počítá za jeden den odnětí svobody.

3) Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat trest obecně prospěšných prací v platnosti nebo prodloužit dobu výkonu tohoto trestu až o šest měsíců, i když odsouzený zaviněně přičinil k přeměně trestu podle odstavce 2, a

a) stanovit nad odsouzeným na dobu výkonu trestu nebo jeho zbytku dohled,
b) stanovit odsouzenému na dobu výkonu trestu nebo jeho zbytku dosud neuložená přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4, nebo
c) stanovit odsouzenému na dobu výkonu trestu nebo jeho zbytku některé z výchovných opatření podle § 63 odst. 3, je-li ve věku blízkém věku mladistvých.

Na výkon dohledu se užije obdobně § 49 až 51.

4) Na pachatele, kterému byl uložen trest obecně prospěšných prací, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

Propadnutí majetku (§ 66 namísto §§ 51, 52)

1) Soud může vzhledem k okolnostem spáchaného trestného činu a poměrům pachatele uložit trest propadnutí majetku, odsuzuje-li pachatele k výjimečnému trestu anebo odsuzuje-li jej za zvláště závažný zločin, jímž pachatel pro sebe nebo pro jiného získal nebo se snažil získat majetkový prospěch. (nahrazeno: „závažný úmyslný trestný čin“)

2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit trest propadnutí majetku pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný zločin dovoluje; jako samostatný trest může být trest propadnutí majetku uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a k osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba. (vypuštěno „k dosažení účelu trestu“, odst. 1, 2 viz původně § 51)

3) Propadnutí majetku postihuje celý majetek odsouzeného nebo tu jeho část, kterou soud určí; propadnutí se však nevztahuje na prostředky nebo věci, jichž je nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat (beze změn).

4) Výrokem o propadnutí majetku zaniká společné jmění manželů. (změna formulace „zaniká zákonné společenství majetkové“)

5) Propadlý majetek připadá státu. (změněna formulace „vlastníkem propadlého majetku se stává stát“, odst. 3, 4, 5 viz původně § 52)

Peněžítý trest (§ 67 namísto § 53)

1) Peněžítý trest může soud uložit, jestliže pachatel pro sebe nebo pro jiného úmyslným trestným činem získal nebo se snažil získat majetkový prospěch. (vypuštěno: „ve výměře 2.000 Kč do 5.000.000 Kč“, nahrazeno: „úmyslnou trestnou činností“)

2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit peněžítý trest pouze v případě, že

a) trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný trestný čin dovoluje, nebo

b) ho ukládá za přečin¹⁴ a vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu¹⁵ a osobě a poměrům pachatele nepodmíněný trest odnětí svobody současně neukládá. (nahrazeno: „trestný čin, u něhož horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje tři léta“ „možnost nápravy“)

3) Jako samostatný trest může být peněžítý trest uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba. (vypuštěno: „k dosažení účelu trestu“)

• Výměra peněžitého trestu

(§ 68 zcela nově, avšak odst. 6 a 7 podle § 54 odst. 1, 2)

1) Peněžítý trest se ukládá v denních sazbách a činí nejméně 20 a nejvíce 730 celých denních sazeb. (tj. od 2000 do 36,500.000 Kč)

2) Denní sazba činí nejméně 100 Kč a nejvíce 50 000 Kč.

3) Počet denních sazeb soud určí s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu. Výši jedné denní sazby peněžitého trestu stanoví soud se zřetelem k osobním a majetkovým poměrům pachatele. Přitom vychází zpravidla z čistého příjmu, který pachatel má nebo by mohl mít průměrně za jeden den.

¹⁴ Viz § 14 odst. 1, 2

¹⁵ Viz § 14 odst. 1, 2

4) Příjmy pachatele, jeho majetek a výnosy z něj, jakož i jiné podklady pro určení výše denní sazby mohou být stanoveny odhadem soudu.

5) Soud v **rozhodnutí** uvede počet a výši denních sazeb. Nelze-li od pachatele podle jeho osobních a majetkových poměrů očekávat, že peněžitý trest ihned zaplatí, může stanovit, že peněžitý trest bude zaplacen v přiměřených měsíčních splátkách; přitom může určit, že výhoda splátek peněžitého trestu odpadá, jestliže pachatel nezaplatí dílčí splátku včas.

6) Peněžitý trest soud neuloží, je-li zřejmé, že by byl nedobytný.

7) Zaplacené částky peněžitého trestu připadají státu.

- **Náhradní trest odnětí svobody** (§ 69 namísto § 54 odst. 3, 4)

1) Ukládá-li soud peněžitý trest, stanoví pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl vykonán, náhradní trest odnětí svobody až na čtyři léta. Náhradní trest nesmí však ani spolu s uloženým trestem odnětí svobody přesahovat horní hranici trestní sazby. (nahrazeno 2)

2) Na pachatele, kterému byl uložen peněžitý trest za přečin¹⁶ spáchaný z nedbalosti, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno. (nahrazeno „ trestný čin“)

Propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 70 namísto § 55)

1) Soud může uložit trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,

- a) které bylo užito k spáchání trestného činu,
- b) která byla k spáchání trestného činu určena,
- c) kterou pachatel získal trestným činem nebo jako odměnu za něj, nebo
- d) kterou pachatel, byť jen zčásti, nabyl za věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou pod písmenem c), pokud hodnota věci nebo jiné majetkové hodnoty uvedené pod písmenem c) není ve vztahu k hodnotě nabyté věci nebo jiné majetkové hodnoty zanedbatelná.

2) Trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty může soud uložit, jen jde-li o věc nebo jinou majetkovou hodnotu náležející pachateli.

3) Drží-li pachatel v rozporu s jiným právním předpisem věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou v odstavci 1 a 2, ve vztahu k níž je možno uložit propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, uloží mu soud vždy i tento trest. (nahrazeno „zvláštním“)

4) Před právní mocí rozhodnutí platí zákaz zcizení propadlé věci nebo jiné majetkové hodnoty, který zahrnuje i zákaz jiných dispozic směřujících ke zmaření trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty.

5) Propadá věc nebo jiná majetková hodnota připadá státu. (Vypuštěn odst. 6, že na pachatele, kterému byl uložen trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile nabyl právní mocí rozsudek, jímž byl tento trestu uložen.)

¹⁶ Viz § 14 odst. 1, 2

- **Propadnutí náhradní hodnoty** (§ 71 namísto § 56a)

1) Jestliže pachatel věc nebo jinou majetkovou hodnotu, kterou soud mohl prohlásit za propadlou podle § 70 odst. 1 a 2, před uložením trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty zničí, poškodí nebo jinak znehodnotí, zcizí, učiní neupotřebitelnou, odstraní nebo zužitkuje, zejména spotřebuje, nebo jinak její propadnutí zmaří, může mu soud uložit propadnutí náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci nebo jiné majetkové hodnoty. Hodnotu věci nebo jiné majetkové hodnoty, kterou soud mohl prohlásit za propadlou, může soud stanovit na základě odborného vyjádření nebo znaleckého posudku. (nahrazeno: § 55)

2) Je-li věc nebo jiná majetková hodnota, byť i jen zčásti, znehodnocena, učiněna neupotřebitelnou nebo odstraněna, může soud uložit propadnutí náhradní hodnoty vedle propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty podle § 70 odst. 1. (nahrazeno: „při zničení nebo poškození věci nebo při jejím učiněním neupotřebitelnou“, § 55)

3) Propadlá náhradní hodnota připadá státu.

- **Samostatný trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty**
(§ 72 namísto § 56)

Trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty může soud uložit jako trest samostatný pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu dovoluje a jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

Zákaz činnosti (§ 73 namísto § 49 odst. 1, 2 a § 50 odst. 1)

1) Soud může uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až deset let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností. (vypuštěna další část tohoto odstavce uvádějící, kdy je nutné tento trest uložit vždy)

2) Trest zákazu činnosti jako trest samostatný může soud uložit pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný trestný čin dovoluje a jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba. (vypuštěno: „k dosažení účelu trestu“, odst. 1, 2 původně § 49 odst. 1, 2)

3) Trest zákazu činnosti spocívá v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje výkon určitého zaměstnání, povolání nebo takové činnosti, ke které je třeba zvláštního povolení, nebo jejíž výkon upravuje jiný právní předpis. (původně § 50 odst. 3, nahrazeno: „zvláštního“)

- **Výkon trestu zákazu činnosti** (§ 74 namísto § 49 odst. 3, § 50 odst. 2)

1) Do doby výkonu trestu zákazu činnosti se nezapočítává doba výkonu trestu odnětí svobody; započítává se však doba, po kterou bylo pachateli před právní mocí rozsudku oprávnění k činnosti, která je předmětem zákazu, v souvislosti s trestným činem odňato podle jiného právního předpisu nebo na základě opatření orgánu veřejné moci nesměl již tuto činnost vykonávat. (původně § 49 odst. 3, nahrazeno: „zvláštního“, „státního orgánu“)

2) Byl-li trest zákazu činnosti vykonán, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen (beze

změn).

Zákaz pobytu (§ 75 namísto § 57a)

- 1)** Soud může uložit trest zákazu pobytu na jeden rok až **deset** let za úmyslný trestný čin, vyžaduje-li to se zřetelem na dosavadní způsob života pachatele a místo spáchání činu ochrana veřejného pořádku, rodiny, zdraví, mravnosti nebo majetku; trest zákazu pobytu se nesmí vztahovat na místo nebo obvod, v němž má pachatel trvalý pobyt. (*nahrazeno: 5*)
- 2)** Trest zákazu pobytu může být uložen jako samostatný trest za trestný čin, na který trestní zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice trestní sazby nepřevyšuje tři léta, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.
- 3)** Soud může uložit pachateli na dobu výkonu tohoto trestu přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.
- 4)** Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.
- 5)** Do doby výkonu trestu zákazu pobytu se doba výkonu trestu odnětí svobody nezapočítává; rozhodnutí podle odstavců 3 a 4 činí soud až po výkonu trestu odnětí svobody nebo po podmíněném propuštění.
- 6)** Trest zákazu pobytu spočívá v tom, že se odsouzený nesmí po dobu výkonu tohoto trestu zdržovat na určitém místě nebo v určitém obvodu; k přechodnému pobytu na takovém místě nebo v takovém obvodu v nutné osobní záležitosti je třeba povolení.

Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce (§ 76)

- 1)** Soud může uložit trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce až na deset let, dopustil-li se pachatel úmyslného trestného činu v souvislosti s návštěvou takové akce.
- 2)** Jako samostatný trest může být trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přechinu¹⁷ a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.
- 3)** Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce spočívá v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje účast na stanovených sportovních, kulturních a jiných společenských akcích.

- **Výkon trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce**
(§ 77)

¹⁷ Viz § 14 odst. 1, 2

1) Odsouzený je při výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce povinen spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu stanoví, zejména postupovat **podle stanoveného probačního plánu**, vykonávat stanovené programy sociálního výcviku a převýchovy, programy psychologického poradenství a **považuje-li to probační úředník za potřebné, dostavovat se podle jeho pokynů v období bezprostředně souvisejícím s konáním zakázané akce k určenému útvaru Policie České republiky.**

2) Do doby výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce se doba výkonu trestu odnětí svobody nezapočítává.

Ztráta čestných titulů nebo vyznamenání (§ 78 namísto § 46)

1) Soud může uložit trest ztráty čestných titulů *nebo* vyznamenání, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný ze zvlášť zavrženíhodné pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

2) Ztráta čestných titulů nebo vyznamenání *spočívá* v tom, že odsouzený ztrácí vyznamenání, čestná uznání a jiné čestné tituly udělené podle vnitrostátních právních předpisů. (*vypuštěno „vědecké a umělecké hodnosti“ a „jakož i právo nosit cizozemská vyznamenání a užívat cizozemských čestných titulů“*)

Ztráta vojenské hodnosti (§ 79 namísto § 47 a § 48)

1) Soud může uložit trest ztráty vojenské hodnosti, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný ze zvlášť *zavrženíhodné* pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

2) Soud může uložit tento trest též vedle jiného trestu, jestliže to vzhledem k povaze spáchaného trestného činu vyžaduje kázeň a pořádek v ozbrojených silách.

3) Ztráta vojenské hodnosti *spočívá* v tom, že se odsouzenému snižuje hodnost v *ozbrojených silách* na hodnost vojína. (*nahrazuje „ve vojsku“*)

Vyhoštění (§ 80 namísto § 57)

1) Soud může uložit pachateli, který není občanem České republiky, trest vyhoštění z území České republiky, a to jako trest samostatný nebo i vedle jiného trestu, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku, anebo jiný obecný zájem; *jako samostatný trest může být trest vyhoštění uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.* (*vypuštěno: „nebo není osobou, které bylo příznáno postavení uprchlíka“*)

2) S přihlédnutím k *povaze a závažnosti spáchaného trestného činu*, možnostem nápravy a poměrům pachatele a ke stupni ohrožení bezpečnosti lidí, majetku nebo jiného obecného zájmu může soud uložit trest vyhoštění ve výměře od jednoho roku do deseti let, anebo na dobu neurčitou.

3) Soud trest vyhoštění neuloží, jestliže

- a) se nepodařilo zjistit státní příslušnost pachatele,
- b) pachateli byl udělen azyl nebo doplňková ochrana podle jiného právního předpisu,
- c) pachatel má na území České republiky povolen trvalý pobyt, má zde pracovní a sociální zázemí a uložení trestu vyhoštění by bylo v rozporu se zájmem na spojování rodin,
- d) hrozí nebezpečí, že pachatel bude ve státě, do kterého by měl být vyhoštěn, pronásledován pro svoji rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, příslušnost k určité sociální skupině, politické nebo náboženské smýšlení, nebo jestliže by vyhoštění vystavilo pachatele mučení či jinému nelidskému nebo ponižujícímu zacházení anebo trestu,
- e) pachatel je občanem Evropské unie nebo jeho rodinným příslušníkem bez ohledu na státní příslušnost a má na území České republiky povolen trvalý pobyt anebo je cizincem s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajících rezidenta na území České republiky podle jiného právního předpisu, neshledá-li vážné důvody ohrožení bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku,
- f) pachatel je občanem Evropské unie a v posledních 10 letech nepřetržitě pobývá na území České republiky, neshledá-li vážné důvody ohrožení bezpečnosti státu, nebo
- g) pachatelem je dítě, které je občanem Evropské unie, ledaže by vyhoštění bylo v jeho nejlepším zájmu.

Oddíl 6 – Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody (§§ 81 – 87)

Podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody (§ 81 namísto 58)

- 1) Soud může podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího **tři** léta, jestliže vzhledem k osobě a poměrům pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu má důvodně za to, že k působení na pachatele, aby vedl řádný život, není třeba jeho výkonu. (nahrazuje 2 – 3, a „účelu trestu bude dosaženo i bez jeho výkonu“)
- 2) Povolení podmíněného odkladu výkonu trestu odnětí svobody se netýká výkonu ostatních trestů uložených vedle tohoto trestu (beze změn).

- **Zkušební doba, přiměřená omezení a přiměřené povinnosti**
(§ 82 namísto § 59)

- 1) Při podmíněném odsouzení stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku (beze změn).
- 2) Podmíněně odsouzenému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.
- 3) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.
- 4) Doba, po kterou podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, se započítává do zkušební doby nově stanovené při podmíněném odsouzení pro tyž skutek nebo do zkušební doby stanovené při uložení úhrnného nebo

souhrnného trestu nebo společného trestu za pokračování v trestném činu.

- **Rozhodnutí o podmíněném odsouzení** (§ 83 namísto § 60)

1) Jestliže podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněné odsouzení v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k nařízení výkonu trestu, a

a) stanovit nad odsouzeným dohled,

b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 82 odst. 1, nebo (nahrazeno: § 59 odst. 1)

c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život. (nahrazeno: § 26 odst. 4)

2) Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 49 až 51. (nahrazeno: § 26a, § 26b)

3) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil. (původní odst. 2)

4) Bylo-li vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen. (původní odst. 3)

5) Rozhodne-li soud podle odstavce 1, že se trest vykoná, rozhodne zároveň o způsobu výkonu trestu. (původní odst. 4) a (odst. 4, 5 beze změn)

Podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody s dohledem

(§ 84 namísto § 60a odst. 1)

Je-li třeba zvýšeně sledovat a kontrolovat chování pachatele a poskytnout mu potřebnou péči a pomoc ve zkušební době, může soud za podmínek uvedených v § 81 odst. 1 podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři léta za současného vyslovení dohledu nad pachatelem. Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 49 až 51. (nahrazeno: § 58 odst. 1, § 26a, § 26b)

- **Zkušební doba, přiměřená omezení a přiměřené povinnosti**

(§ 85 namísto § 60a odst. 2, 3)

1) Při podmíněném odsouzení s dohledem stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku (beze změn).

2) Podmíněně odsouzenému, nad kterým byl stanoven dohled, může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil. (nahrazeno: „kterému byl vysloven dohled“, „nebo i“, „má uložit“)

3) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle

přiměřených omezení nebo přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

- **Rozhodnutí o podmíněném odsouzení s dohledem**

(§ 86 namísto § 60a odst. 4, 5, 6, částečně § 60b)

1) Jestliže podmíněně odsouzený, ohledně něhož byl vysloven dohled, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněné odsouzení s dohledem v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k nařízení výkonu trestu, a

a) stanovit nad odsouzeným další povinnosti v rámci uloženého dohledu,

b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 85 odst. 1, nebo

c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život.

2) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil (beze změn).

3) Bylo-li vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

4) Rozhodne-li soud podle odstavce 1, že se trest vykoná, rozhodne zároveň o způsobu výkonu trestu.

- **Obdobné užití ustanovení o podmíněném odsouzení** (§ 87 namísto § 60b)

Na vztah podmíněného odkladu výkonu trestu odnětí svobody k dalším trestům uloženým vedle tohoto trestu podle § 81 odst. 2 a na zápočet doby, po kterou podmíněně odsouzený s dohledem vedl ve zkušební době řádný život, do nové zkušební doby podle § 82 odst. 4, se užije obdobně ustanovení o podmíněném odsouzení. (nahrazeno: „ohledně vztahu“, vypuštěno: „možnosti ponechat podmíněné odsouzení v platnosti“)

Oddíl 7 – Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce (§§ 88 – 91)

Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody

(§ 88 namísto § 61 odst. 1, § 62)

1) Po výkonu poloviny uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody může soud odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a

- a) může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život, nebo
- b) soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného.

2) Jestliže odsouzený **za přečin**¹⁸ prokázal svým vzorným chováním a plněním svých povinností, že dalšího výkonu trestu není třeba, může ho soud podmíněně propustit na svobodu **předtím, než vykonal polovinu** uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody.

3) Soud při rozhodování podle odstavců 1 a 2 přihlédně také k tomu, zda odsouzený včas nastoupil do výkonu trestu a zda částečně nebo zcela nahradil či jinak odčinil škodu nebo jinou újmu způsobenou trestným činem. Jestliže odsouzený vykonával ochranné léčení před nástupem výkonu trestu odnětí svobody nebo v jeho průběhu, přihlédně soud i k projevenému postoji odsouzeného k výkonu ochranného léčení.

4) Osoba odsouzená za trestný čin *vraždy (§ 140), zabití podle § 141 odst. 2, těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 3, mučení a jiného nelidského a krutého zacházení podle § 149 odst. 4, nedovoleného přerušování těhotenství bez souhlasu těhotné ženy podle § 159 odst. 3, 4, neoprávněného odebrání tkání a orgánů podle § 164 odst. 3, 4, obchodování s lidmi podle § 168 odst. 4, 5, zbavení osobní svobody podle § 170 odst. 2, 3, zavlčení podle § 172 odst. 3, 4, loupeže podle § 173 odst. 3, 4, braní rukojmí podle § 174 odst. 3, 4, vydírání podle § 175 odst. 3, 4, znásilnění podle § 185 odst. 3, 4, pohlavního zneužití podle § 187 odst. 3, 4, obecného ohrožení podle § 272 odst. 2, 3, nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 4, získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou (§ 290), zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 292 odst. 3, vlastizrady (§ 309), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312), sabotáže (§ 314), vyzvědačství podle § 316 odst. 3, 4, válečné zrady (§ 320), násilného překročení státní hranice podle § 339 odst. 3, organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice podle § 340 odst. 4, genocida (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), apartheidu a diskriminace skupiny lidí (§ 402), přípravy útočné války (§ 406), styků ohrožujících mír (§ 409), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje podle § 411 odst. 3, válečné krutosti (§ 412), perzekuce obyvatelstva (§ 413), plenění v prostoru válečných operací (§ 414) nebo zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků podle § 415 odst. 3, jakož i osoba odsouzená k výjimečnému trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let (§ 54 odst. 2), mohou být podmíněně propuštěny až po výkonu dvou třetin uloženého trestu odnětí svobody, *nehrozí-li s ohledem na okolnosti činu, za který byla odsouzena, a povahu její osobnosti opakování spáchaného nebo jiného obdobného zvláště závažného zločinu.**

(vypuštěno bylo: záškodnictví (§ 96), ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla podle § 180a, krádeže podle § 247 odst. 4, zpronevěry podle § 248 odst. 4, podvodu podle § 250 odst. 4, pojistného podvodu podle § 250a odst. 5, úvěrového podvodu podle § 250b odst. 5, podílnictví podle § 251 odst. 4, legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 252a odst. 5, trestný čin proti míru podle § 1 zákona č. 165/1950 Sb., na ochranu míru, zvláště nebezpečný recidivista)

5) Osoba odsouzená k výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí může být podmíněně propuštěna až po nejméně dvaceti letech výkonu tohoto trestu, *nehrozí-li s ohledem na okolnosti činu, za který byla odsouzena, a povahu její osobnosti opakování spáchaného nebo jiného obdobného zvláště závažného zločinu.*

¹⁸ Viz § 14 odst. 1, 2

- **Zkušební doba a přiměřená omezení a přiměřené povinnosti při podmíněném propuštění** (§ 89 namísto § 63 odst. 1, 3)

1) Při podmíněném propuštění stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až sedm let; zkušební doba počíná podmíněným propuštěním odsouzeného na svobodu. Soud může zároveň vyslovit nad pachatelem dohled. *Na výkon dohledu se užíje obdobně § 49 až 51. (nahrazeno: „platí“ , § 26a, § 26b)*

2) Podmíněně propuštěnému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v *§ 48 odst. 4* směřující k tomu, aby vedl řádný život; může mu též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil. *Podmíněně propuštěnému podle § 88 odst. 2 soud uloží, aby se ve zkušební době zdržoval v určené době zejména v nočních hodinách a ve dnech pracovního klidu a pracovního volna ve svém obydlí, nebo aby vykonal práce ve prospěch obcí, státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, anebo aby složil určenou peněžní částku na pomoc obětem trestné činnosti na účet soudu.*

3) *Celková doba trvání určeného pobytu podmíněně propuštěného v obydlí podle odstavce 2 nesmí přesáhnout jeden rok, a to i v případě stanovení delší zkušební doby. Výkon prací podle odstavce 2 může být stanoven ve výměře od 50 do 200 hodin. Částka na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle odstavce 2 se stanoví ve výměře od 2 000 Kč do 10 000 000 Kč; při stanovení této částky přihlédne soud také k osobním a majetkovým poměrům odsouzeného a vzhledem k tomu může stanovit, že určená částka bude zaplacena v přiměřených měsíčních splátkách.*

Podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

(§ 90 namísto § 61 odst. 2, § 63 odst. 2)

1) Po výkonu poloviny trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo *zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce* může soud podmíněně upustit od výkonu jeho zbytku, jestliže odsouzený v době výkonu trestu *způsobem svého života* prokázal, že dalšího výkonu tohoto trestu není třeba, anebo jestliže soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného.

2) Při podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo *zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce* soud stanoví zkušební dobu až na pět let, nikoliv však na dobu kratší než zbytek trestu; zkušební doba počíná právní mocí rozhodnutí o tomto upuštění.

- **Společné ustanovení** (§ 91 namísto § 64)

1) Jestliže podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo *zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce*, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se zbytek trestu vykoná.

2) Vyslovil-li soud, že se podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, osvědčil, má se za to, že trest byl vykonán dnem, kdy byl podmíněně propuštěn nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se

podmíněně upouští od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce.

3) U podmíněně propuštěného nebo u odsouzeného, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, se má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy došlo k podmíněnému propuštění nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upustí od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, také tehdy, neučinil-li soud bez jeho viny do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1. (*nahrazeno: „upouští“*)

4) Opětovné podmíněné propuštění z výkonu téhož trestu je možné po výkonu poloviny zbytku trestu a v případech uvedených v § 88 odst. 4 po výkonu dvou třetin zbytku trestu. Opětovné podmíněné propuštění z výjimečného trestu odnětí svobody na doživotí není možné. (*nahrazeno: § 62 odst. 1*)

5) Jestliže byla záruka za dovršení nápravy odsouzeného odvolána tím, kdo ji poskytl, přezkoumá soud chování odsouzeného během zkušební doby, a shledá-li, že podmíněné propuštění nebo podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce neplní své poslání, rozhodne, že se zbytek trestu vykoná; jinak podmíněné propuštění nebo podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce ponechá v platnosti.

Oddíl 8 – Započítání vazby a trestu (§§ 92 – 93)

Započítání vazby a trestu (§ 92 namísto § 38)

1) Jestliže se vedlo proti pachateli trestní řízení ve vazbě a dojde v tomto řízení k jeho odsouzení, započítá se mu doba strávená ve vazbě do uloženého trestu, popřípadě do trestu úhrnného nebo souhrnného, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné (*beze změn*).

2) Jestliže byl pachatel soudem nebo jiným orgánem potrestán a došlo k jeho novému odsouzení pro týž skutek, započítá se mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 43) *nebo společný trest za pokračování v trestném činu* (§ 45).

3) Není-li započítání vazby nebo trestu možné, přihlédně soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

Započítání vazby a trestu vykonaných v cizině (§ 93 namísto § 22)

1) Jestliže pro týž skutek byl pachatel v cizině ve vazbě anebo potrestán orgánem cizího státu *nebo mezinárodním soudním orgánem*, započítá se mu doba strávená ve vazbě nebo vykonaný trest do trestu uloženého soudem České republiky, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 43) *nebo společný trest za pokračování v trestném činu* (§ 45).

2) Není-li započítání vazby nebo trestu v cizině uloženého (odstavec 1) možné, a to zejména

proto, že v cizině byl vykonán zcela nebo zčásti trest takového druhu, jaký *trestní* zákon nezná, přihlédně soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

Oddíl 9 – Zánik výkonu trestu (§§ 94 – 95)

- **Promlčení výkonu trestu** (§ 94 namísto § 68)

1) Uložený trest nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby, jež činí

- a) *třicet* let, jde-li o odsouzení k výjimečnému trestu, (*nahrazeno: 20*)
- b) *dvacet* let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu deset let, (*nahrazeno: 15*)
- c) deset let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nejméně na pět let,
- d) pět let při odsouzení k jinému trestu.

2) Promlčecí doba počíná právní mocí rozsudku a při podmíněném odsouzení nebo podmíněném propuštění právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná.

3) Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou nebylo možno trest vykonat proto, že se odsouzený zdržoval v cizině, *vykonával ochranné léčení ústavní nebo zabezpečovací detenci* nebo byl na něm vykonáván jiný trest odnětí svobody. Pokud jde o *peněžitý trest, zákaz činnosti, zákaz pobytu, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce* a vyhoštění, do promlčecí doby se nezapočítává též doba, po kterou byl na odsouzeném vykonáván trest odnětí svobody.

4) Promlčecí doba se přerušuje,

- a) učinil-li soud opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde, nebo
- b) spáchal-li odsouzený v promlčecí době trestný čin nový, na který trestní zákon stanoví trest stejný nebo přísnější (*beze změn*).

5) Přerušením promlčecí doby počíná nová promlčecí doba (*beze změn*).

- **Vyloučení z promlčení** (§ 95 namísto § 68a)

Výkon trestu uloženého pro trestné činy uvedené v § 35 se nepromlčuje. (*nahrazeno: § 67a*)

Díl 3 – Ochranná opatření (§§ 96 -104)

Oddíl 1 – Obecné zásady pro ukládání ochranných opatření (§§ 96 – 97)

- **Zásada přiměřenosti** (§ 96)

1) *Ochranné opatření nelze uložit, není-li přiměřené povaze a závažnosti pachatelem spáchaného činu a nebezpečí, které od pachatele v budoucnu hrozí pro zájmy chráněné trestním zákonem, jakož i osobě pachatele a jeho poměrům.*

2) *Újma způsobená uloženým a vykonávaným ochranným opatřením nesmí být větší než je nezbytné k dosažení jeho účelu.*

- **Ukládání ochranných opatření** (§ 97)

1) *Ochranná opatření lze ukládat za splnění zákonných podmínek samostatně i vedle trestu.*

2) *Vedle trestu obdobné povahy může být ochranné opatření uloženo jen, jestliže by jeho samostatné uložení nebylo dostatečné z hlediska působení na osobu, které je ukládáno, a ochrany společnosti.*

3) *Jsou-li splněny podmínky pro uložení více ochranných opatření, lze je uložit vedle sebe, jestliže trestní zákon nestanoví něco jiného. Lze-li však dosáhnout potřebného působení na osobu, které je ukládáno, a náležité ochrany společnosti jen jedním z nich, uloží se jen takové ochranné opatření.*

4) *Je-li uloženo více ochranných opatření vedle sebe, které nelze vykonávat současně, stanoví soud pořadí jejich výkonu.*

Oddíl 2 – Ochranná opatření a jejich ukládání (§§ 98 – 104)

- **Druhy ochranných opatření** (§ 98 namísto § 71)

1) Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení, zabezpečovací detence, zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty a ochranná výchova.

2) *Ukládání ochranné výchovy upravuje zákon o soudnictví ve věcech mládeže. (nahrazeno: „ochranou výchovu lze uložit jen mladistvému“)*

3) Ochranné léčení nelze uložit vedle zabezpečovací detence (beze změn).

Ochranné léčení (§ 99 namísto § 72)

1) Soud uloží ochranné léčení v případě uvedeném v [§ 40 odst. 2](#) a [§ 47 odst. 1](#), nebo jestliže pachatel činu jinak trestného není pro nepřičetnost trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný. (nahrazeno: § 25 odst. 1, § 32 odst. 2)

2) Soud může uložit ochranné léčení i tehdy, jestliže

a) pachatel trestný čin spáchal ve stavu vyvolaném duševní poruchou a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo

b) pachatel, který zneužívá návykovou látku, spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním; ochranné léčení však neuloží, je-li vzhledem k osobě pachatele zřejmé, že jeho účelu nelze dosáhnout (beze změn).

3) Ochranné léčení může soud uložit i vedle trestu anebo při upuštění od potrestání (beze změn).

4) Podle povahy nemoci a léčebných možností soud uloží ochranné léčení ústavní nebo ambulantní. Byl-li vedle ústavního ochranného léčení uložen trest odnětí svobody, ochranné léčení se vykonává zpravidla po nástupu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici. Jestliže ochranné léčení nelze vykonat po nástupu výkonu trestu ve věznici, vykoná se ústavní ochranné léčení ve zdravotnickém zařízení před nástupem výkonu trestu odnětí svobody, pokud se tím lépe zajistí splnění účelu léčení, jinak se vykoná ve zdravotnickém zařízení po výkonu nebo jiném ukončení trestu odnětí svobody. Ambulantní ochranné léčení

se vykoná zpravidla po nástupu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici; jestliže výkon ambulantního ochranného léčení ve věznici nelze uskutečnit, vykoná se až po výkonu trestu odnětí svobody. Nepostačí-li délka výkonu trestu odnětí svobody ve věznici ke splnění účelu ochranného léčení, soud může rozhodnout o jeho pokračování v zdravotnickém zařízení poskytujícím ústavní nebo ambulantní péči (*beze změn*).

5) Ústavní léčení může soud změnit dodatečně na léčení ambulantní a naopak. Ústavní ochranné léčení může soud změnit za podmínek § 100 odst. 1 nebo 2 na zabezpečovací detenci. (*nahrazeno: § 72a odst. 1 nebo 2*)

6) Ochranné léčení potrvá, dokud to vyžaduje jeho účel, **nejdéle však dvě léta**; nebude-li v této době léčba ukončena, rozhodne soud před skončením této doby o jejím prodloužení, a to i opakovaně, vždy však nejdéle o další dvě léta; jinak rozhodne o propuštění z ochranného léčení. Trvání ochranného léčení uloženého podle odstavce 2 písm. b) může být ukončeno, jakmile se během jeho výkonu zjistí, že jeho účelu nelze dosáhnout; je-li nebezpečí, že odsouzený spáchá další trestný čin, soud v rozhodnutí o propuštění z ochranného léčení uloží odsouzenému **dohled nad jeho chováním až na dobu pěti let**; na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 49 až 51. O propuštění z ochranného léčení rozhoduje soud. (*nahrazeno: § 26a, § 26b*)

7) Od výkonu ochranného léčení soud upustí, pominou-li před jeho započítáním okolnosti, pro něž bylo uloženo (*beze změn*).

Zabezpečovací detence (*§ 100 namísto § 72a*)

1) Soud uloží zabezpečovací detenci v případě uvedeném v § 47 odst. 2, nebo jestliže pachatel činu jinak trestného, který by naplňoval znaky zvláště závažného **zločinu**, není pro nepřičetnost trestně odpovědný, jeho pobyt na svobodě je nebezpečný a nelze očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti. (*nahrazeno: § 25 odst. 2, „trestného činu“*)

2) Soud může uložit zabezpečovací detenci vzhledem k osobě pachatele s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a **jeho poměrům** i tehdy, jestliže

a) pachatel spáchal zločin ve stavu vyvolaném duševní poruchou, jeho pobyt na svobodě je nebezpečný a nelze očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti, nebo (*nahrazuje „úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let“*)

b) pachatel, který se oddává zneužívání návykové látky, znovu spáchal zvláště závažný zločin, ač již byl pro zvláště závažný zločin spáchaný pod vlivem návykové látky nebo v souvislosti s jejím zneužíváním odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta, a nelze očekávat, že by bylo možné dosáhnout uložením ochranného léčení dostatečné ochrany společnosti, a to i s přihlédnutím k již projevenému postoji pachatele k ochrannému léčení.

3) Zabezpečovací detenci může soud uložit samostatně, při upuštění od potrestání, anebo i vedle trestu. *Byla-li zabezpečovací detence uložena vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, vykoná se po výkonu nebo jiném ukončení trestu odnětí svobody. Byl-li uložen*

nepodmíněný trest odnětí svobody v době výkonu zabezpečovací detence, její výkon se na dobu výkonu takového trestu odnětí svobody přerušuje. Po skončení výkonu trestu se pokračuje ve výkonu zabezpečovací detence.

- 4)** Zabezpečovací detence se vykonává v ústavu pro výkon zabezpečovací detence se zvláštní ostrahou a s léčebnými, psychologickými, vzdělávacími, pedagogickými, rehabilitačními a činnostními programy *(beze změn)*.
- 5)** Zabezpečovací detence potrvá, dokud to vyžaduje ochrana společnosti. Soud nejméně jednou za dvanáct měsíců a u mladistvých jednou za šest měsíců přezkoumá, zda důvody pro její další pokračování ještě trvají *(beze změn)*.
- 6)** Zabezpečovací detenci může soud změnit dodatečně na ústavní ochranné léčení, pominou-li důvody, pro něž byla uložena, a jsou současně splněny podmínky pro ústavní ochranné léčení.
- 7)** Od výkonu zabezpečovací detence soud upustí, pominou-li před jejím započítáním okolnosti, pro něž byla uložena *(beze změn)*.

Zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 101 namísto § 73)

- 1)** Nebyl-li uložen trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty uvedené v § 70 odst. 1, může soud uložit, že se taková věc nebo jiná majetková hodnota zabírá,
  - a)** náleží-li pachateli, kterého nelze stíhat nebo odsoudit,
  - b)** náleží-li pachateli, od jehož potrestání soud upustil, nebo
  - c)** ohrožuje-li bezpečnost lidí nebo majetku, popřípadě společnosti, anebo hrozí nebezpečí, že bude sloužit ke spáchání zločinu. *(nahrazuje: „zvláště závažných trestných činů“ a bylo vypuštěno písm. d/ a nahrazeno odst. 2)*
- 2)** Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty pouze v případě, že je, byť nikoli bezprostředním, výnosem trestného činu, zejména
  - a)** byla-li věc nebo jiná majetková hodnota získána trestným činem nebo jako odměna za něj a nenáleží-li pachateli,
  - b)** byla-li věc nebo jiná majetková hodnota nabyta jinou osobou než pachatelem, byť jen zčásti, za věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, pokud hodnota věci nebo jiné majetkové hodnoty, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, není ve vztahu k hodnotě nabyté věci nebo jiné majetkové hodnoty zanedbatelná, nebo
  - c)** byla-li věc nebo jiná majetková hodnota nabyta jinou osobou než pachatelem, byť jen zčásti, za věc nebo jinou majetkovou hodnotu, kterou pachatel, byť jen zčásti, nabyl za věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, pokud hodnota věci nebo jiné majetkové hodnoty, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, není ve vztahu k hodnotě nabyté věci nebo jiné majetkové hodnoty zanedbatelná.
- 3)** Drží-li pachatel nebo jiná osoba v rozporu s jiným právním předpisem věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou v odstavci 1 nebo 2, ve vztahu k níž je možno uložit zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty, uloží mu soud vždy toto ochranné opatření. *(nahrazuje: „zvláštním“)*

4) Soud může místo zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty uložit povinnost

- a)** pozměnit věc nebo jinou majetkovou hodnotu tak, aby jí nebylo možné použít ke společensky nebezpečnému účelu,
- b)** odstranit určité zařízení,
- c)** odstranit její označení nebo provést její změnu, nebo
- d)** omezit dispozice s věcí nebo jinou majetkovou hodnotou,

a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu.

5) Nebude-li povinnost stanovená podle odstavce 4 ve stanovené lhůtě splněna, rozhodne soud o zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty.

- **Zabraní náhradní hodnoty** (§ 102 namísto § 73a)

Jestliže ten, komu náleží věc nebo jiná majetková hodnota, která by mohla být zabráná podle § 101 odst. 1 nebo 2, ji před rozhodnutím o zabrání zničí, poškodí nebo jinak znehodnotí, zcizí, učiní neupotřebitelnou, odstraní nebo zužitkuje, zejména spotřebuje, nebo jinak její zabrání zmaří, anebo jestliže zmaří trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty jednáním porušujícím zákaz podle § 70 odst. 4, popřípadě zmaří zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty jednáním porušujícím zákaz podle § 104 odst. 2, může mu soud uložit zabrání náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci nebo jiné majetkové hodnoty. Hodnotu věci nebo jiné majetkové hodnoty, jejíž zabrání mohl soud uložit, může soud stanovit na základě odborného vyjádření nebo znaleckého posudku. (nahrazena formulace: „zužitkuje, zejména zcizí nebo spotřebuje, anebo jestliže jinak zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty zmaří“ § 73, § 55, § 73b odst. 2)

- **Zabraní spisů a zařízení** (§ 103)

1) Spis nebo spisy s takovým obsahem, jejichž úmyslné rozšiřování při znalosti jejich obsahu by naplňovalo znaky některého trestného činu podle trestního zákona, se podle § 101 odst. 1 zaberou, jestliže nejméně jeden kus spisu byl již šířen, k šíření určen nebo připravován. Současně se zabere i zařízení použité nebo určené ke zhotovení takových spisů, zejména tiskárna, deska, forma, sazba, štoček, negativ, matrice, počítačový program nebo kopírovací zařízení; ustanovení § 101 odst. 4 a 5 se užití obdobně.

2) Zabraní se vztahuje jen na kus nebo kusy spisu, které jsou v držení osob spolupůsobilých při jejich rozšiřování nebo při jejich přípravě k rozšiřování, nebo byly zveřejněny vystavením, plakátováním, předváděním nebo jiným obdobným způsobem, anebo při zásilkovém rozšiřování ještě nebyly doručeny příjemci.

3) Zabraní spisu nebo spisů podle odstavců 1 a 2 se přiměřeně užije i v případě, kdy jejich úmyslným rozšiřováním při znalosti jejich obsahu by mohl být spáchán některý trestný čin v případě, že se vyskytnou další okolnosti, které však nebyly v posuzovaném případě naplněny, a zabraní spisu nebo spisů je zároveň nutné, aby se zamezilo jejich nezákonnému rozšiřování.

- **Účinek zabraní** (§ 104 namísto § 73b)

1) Zabraná věc nebo jiná majetková hodnota, zabraná náhradní hodnota, zabraný spis nebo zařízení připadá státu.

2) Ustanovení § 70 odst. 4 se přiměřeně užije pro uložení zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty a pro uložení povinnosti podle § 101 odst. 4; zákaz zcizení zde platí až do splnění povinnosti podle § 101 odst. 4, a nebyla-li tato povinnost splněna, až do právní moci rozhodnutí o zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 101 odst. 5). (nahrazeno: zákaz uvedený v § 55).